

TWORZENIE ZDAŃ

ZDANIE PROSTE			
SZYK PROSTY podmiot -> orzeczenie			
Zasada	Przykład	Wymowa	Tłumaczenie
szyk prosty = podmiot + odmieniony czasownik + reszta zdania	Herr Karl schläft.	Her Karl szleft.	Pan Karl śpi.
	Ich bereite das Mittagessen vor.	Iś berajte das mitagesen for.	Ja przygotowuję obiad.
	Die zu Betreuende Person erholt sich im Garten.	Di cu betrojende erholt ziś im garten.	Podopieczna odpoczywa w ogrodzie.
	Frau Helga schaut fern.	Frał Helga szaut fern.	Pani Helga ogląda telewizję.

ZDANIE PROSTE			
SZYK PRZESTAWNY orzeczenie -> podmiot			
Zasada	Przykład	Wymowa	Tłumaczenie
szyk przestawny = część zdania + odmieniony czasownik + podmiot + reszta zdania	Zum Mittagessen koche ich Tomatensuppe.	Cum mitagesen kohe iś tomatenzupe.	Na obiad ugotuję zupę pomidorową.
	Danach putze ich das Fenster im Wohnzimmer.	Danah puce iś das fensta im woncima.	Potem umyję okno w salonie.
	Heute gehen wir zum Arzt.	Hojte gyjen wir cum arct.	Dzisiaj idziemy do lekarza.
	Später gehen wir spazieren.	Szejter gyjen wir szpaciren.	Później pójdziemy na spacer.

TWORZENIE ZDAŃ

ZDANIE ZŁOŻONE

SZYK PROSTY

Spójniki, po których następuje szyk prosty:

- und (i, a)
- aber (ale)
- denn (ponieważ)
- oder (albo, lub)
- sondern (lecz)

Zasada	Przykład	Wymowa	Tłumaczenie
szyk prosty = spójnik + podmiot + odmieniony czasownik + reszta zdania	Ich lerne Deutsch und ich lerne Englisch.	Is lerne dojcz und ih lerne englisch	Uczę się języka niemieckiego i uczę się języka angielskiego.
	Ich gehe in die Küche und Frau Helga bleibt im Wohnzimmer.	Is geje in di kyše und frau Helga blajbt im wozncima.	Ja idę do kuchni, a Pani Helga zostaje w salonie.

ZDANIE ZŁOŻONE

SZYK PRZESTAWNY

Spójniki, po których następuje szyk przestawny:

- also (a więc, zatem)
- außerdem (poza tym, oprócz tego)
- dann (potem, następnie)
- deshalb / darum / deswegen (dlatego)
- sonst (w przeciwnym razie)
- trotzdem (mimo to)

Zasada	Przykład	Wymowa	Tłumaczenie
szyk przestawny = spójnik + odmieniony czasownik + podmiot + reszta zdania	Sie sind erkältet, deshalb bleiben Sie zu Hause.	Zi zind erkeltet, deshalb blajben zi cu hałze.	Jest Pan przeziębiony, dlatego zostajemy w domu.
	Ich bereite das Frühstück zu, dann trinken wir einen Tee.	Is berajte das fryszytk cu, dan trinken wir ajnen tyj.	Przygotuję śniadanie, następnie napijemy się herbaty.

TWORZENIE ZDAŃ

ZDANIE ZŁOŻONE

SZYK KOŃCOWY

Spójniki, po których następuje szyk końcowy:

- **dass** (że)
- **weil** (ponieważ)
- **ob** (czy)
- **wenn** (jeśli, kiedy, gdy)
- **damit / um...zu** (aby, żeby)
- **als** (kiedy, gdy)
- **während** (podczas gdy)
- **bevor / ehe** (zanim)
- **seitdem /seit** (odkąd)
- **nachdem** (po tym jak)
- **bis** (aż)
- **so oft** (tak często jak)
- **solange** (jak długo, dopóki)
- **sobald** (jak tylko)
- **obwohl** (chociaż)

Zasada	Przykład	Wymowa	Tłumaczenie
szyk końcowy = spójnik + podmiot + reszta zdania + odmieniony czasownik	Wir gehen spazieren, wenn das Wetter schön ist.	Wir gejen szpaciren, wen das weter szyn ist.	Idziemy na spacer, jeśli pogoda jest ładna.
	Wir gehen zum Arzt, weil Sie krank sind.	Wir gejen cum arct, wajl zi krank zind.	Idziemy do lekarza, ponieważ jest Pani chora.